

Jindřich Hospaska, Jindřich starší ze Švamberka a jeho sociální okolí, České Budějovice 2012, 58 s. (Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty JU)

Posudek vedoucího bakalářské práce

Životní osudy Jindřicha staršího ze Švamberka (1507-1574) zůstávaly dlouhou dobu mimo badatelský zájem historiků, přestože po sobě zanechal celou řadu obsahově velmi zajímavých písemností, které jsou uloženy především v treboňských archivních sbírkách Cizí rody a Historica. Právě tyto prameny, nejčastěji osobního charakteru, se měly stát Jindřichu Hospaskovi heuristickým východiskem k pokusu o zachycení vybraných etap jeho života. Autor chtěl podat v tematicky dobře uchopeném rozvrstvení práce, které ovšem blíže metodologicky neukotvil, základní obraz životních etap Jindřicha staršího ze Švamberka od dětství po smrt, hodlal nastínit stavební proměny sídla na Zvíkově a přiblížit vybrané prvky každodenního života šlechtice. V neposlední řadě usiloval o bližší proniknutí ke skupině jeho pánů a přátel.

Očekávanou celistvost pohledu na vybraná období Švamberkova života neumožnily nejen mezerovitě dochované písemnosti, jejichž kritickému zhodnocení mohl v úvodní části práce věnovat mnohem větší pozornost, ale byla ovlivněna malou schopností autora zjištěné pramenné poznatky interpretovat v širších dobových souvislostech předbělohorské doby. Tomu bohužel odpovídala práce pouze s nejzákladnější vědeckou literaturou, nejčastěji syntetického a monografického charakteru. Řadu další interpretačních podnětů by Jindřich Hospaska našel ve specializovaných vědeckých studiích, s nimiž ve své rozpravě téměř nepracoval. Výsledek nemalé autorovy péle, kterou musel vynaložit při studiu početného souboru archivních pramenů, představuje mozaika utříděných faktů, v níž sice vynikají zajímavé detaily životního příběhu Jindřicha staršího ze Švamberka, ale jeho celek včetně očekávaného přiblížení sociálního okolí se z textu bakalářské práce vytratil. Hospaskově práci chybí kontext, současně kritický odstup od pramenů a žádoucí nadhled. O vrstvách sociálního okolí zvíkovského pána by mohl autor práce podrobněji hovořit u její obhajoby.

Druhou kritickou výhradu vznáším k těžkopádnému způsobu písemného vyjadřování autora práce, k jeho chudé slovní zásobě a neobratné stylistice. Přestože se nevyvaroval několika pravopisných chyb a neopravených překlepů (s. 10, 16, 23-25, 27-29, 34, 39, 43, 50, 54), za větší formální prohřešky považuji občasně chyby v citacích literatury (např. v poznámce 94, 144, 198, 216, 263 apod.), nedůsledné uvádění použitých děl v bibliografii a chybějící odkazy na signatury zpracovaných archivních sbírek. Jisté rozpaky vzbuzuje i

nestejná velikost písma v úvodních kapitolách a formálně nezvládnuté náležitosti (prohlášení, anotace). Obdobné nedostatky zůstaly ve vlastním textu práce – s. 15 jde o Sasko, s. 31 jde o Byšické apod.

Navzdory uvedeným výhradám heuristického, interpretačního a formálního charakteru doporučuji bakalářskou práci Jindřicha Hospasky k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji ještě stupněm *v e l m i d o b ř e*.

České Budějovice 21. 08. 2012

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.